

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

SU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, January 6, 1984

Nr. 3

VAKAR LIBANE 100 UŽMUSTA, 400 SUŽEISTA

DIDELĖS RIAUSĖS TARP OLANDŲ POLICIJOS IR MOLUKIEČIŲ

OLANDŲ VALDŽIA DUODA PENIGŲ NUOMAI, O MOLUKIEČIAI ATSIKĖ NUOMĄ MOKETI

ROTTERDAMAS, Olandija. — Antrojo Pasaulinio karo pabaigoje olandai nutarė Indonezijos saloms duoti nepriklausomybę, bet buvo ir tokių, kurie nepriklausomybės nenorėjo. Jie netikėjo, kad salų gyventojai patys pajėgs salų reikalus tinkamai tvarkyti. Jie žinojo, kad olandai pajėgs salas administruoti, bet jie nesitikėjo salų gyventojams, nes jie esąs nepasiruošę nepriklausomam gyvenimui.

Ypač buvo priešinęsi Indonezijos nepriklausomybei pietų molukiečiai. Jie buvo įsitikinę, kad Indonezijos salų gyventojai bus blogi administratoriai ir nepajėgs tvarkyti paprasčiausių gyventojų reikalų. Olandų valdžia nutarė paimti kelis šimtus molukiečių ir atvežti juos į Olandiją. Juos paleido Rotterdame, bet jie patys nemokėjo prisitaikyti prie uosto gyvenimo.

Olandų valdžia pasidarė bėdos

Atvežti molukiečiai nemokėjo prisitaikyti prie Rotterdamo gyvenimo. Olandų valdžia visą laiką turėjo mokėti molukiečiams. Vieniems lūrėjo mokyti, už būta, kitiems už maistą, tretiesiems už drabužius.

Gatvė valdžia visiemis molukiečiams turėjo mokėti už būta. Molukiečiai šį tą uždirbdavo, bet nuomai pinigų neturėdavo. Valdžios pareigūnai negalėjo suprasti, kodėl jie nemoka už būtus, kai Olandijos valdžia pasiskirdavo molukiečiams pinigus nuomai mokėti.

Pradžiai trim mėnesiams, olandų valdžia įjūrėjo blogą valią. Jie gauna iš valdžios pinigų nuomai, pasidaro ją mokyti, o nuomos nemoka. Olandai trečią dieną pasiuntė policiją išmesti molukiečius iš būtu. Molukiečiai pasiryžo nesitraukti ir pradėjo priešintis olandų policijai.

Olandų policija nevar-toja ginklų

Olandų policija iš principo nevar-toja šaunamų ginklų. Ji stengia-ja įtikinti gyventojus, kad ne-lauzytų veikiančių įstatymų. Šaunamų ginklų nevar-tojo ir molukiečiai, bet jie įsigijo ilgą lazdą ir jomis bandė išmušti iš rankų turimus šalmus ir stiprias policijos lazdas. Trečią dieną kelis kartus policija, išstūmusi molukiečių šeimas iš užimamų būtu, vėliau nepajėgė sustabdyti molukiečių. Lazdomis, akmeni-

mis ir kumštėmis kolukiečiai priešinosi policijai. Vis vien po-licija geriau organizuoti ir nors laikinai pajėgė molukiečius nu-malšinti.

Kur olandai išmestus iš būtu molukiečius dės, tuo tarpu dar neaišku. Ši reikalą turės išaiš-kinoti olandų teismai.

“ZVILGANČIO TAKO” ŽUDIKAS SUMITAS

LIMA. — Peru Respublikos policijai trečią dieną pavyko su-inti Emilio Antonio Diaz. Iki šio meto jis buvo vyriausias “Zvilgančio tako” teroristų grupės tvarkytojas. Tai yra nedide-lė Mao Cetungo komunistų ko-vojanči grupė. Visos grupės pir-mininkas ir jos įkūrėjas yra bu-ęs filosofijos profesorius Ab-mael Guzman. Jo talkininkas ir Kinijos komunistų “kultūrinės re-voliucijos” didelis propaguo-tojas buvo E. A. Diaz. Savo lai-ku jis dėstė agronomiją Ajaku-čio universitete, bet vėliau pa-linko prie “kultūrinės re-voliucio-jos” vartojamą terorą.

Kalmuose ta teroristų grupė iš-žudė dešimt gyventojus, olemė jų santapus ir per kelias ve-liaudavo lošau. Per paskutinius tris metus Diaz pasiekė išžudė iki tūkstantio ūkininkų.

TURKŲ KONSULO ŽUDIKAS KALTAS

LOS ANGELES, Calif. — Pra-eitą trečią dieną vakarė Kalifor-nijos pristikusiųjų teismas pri-pažino kaltu armėną Hamlip Sesunianą, prieš du metus nu-si-vusį Turkijos konsulą Los-An-geles mieste.

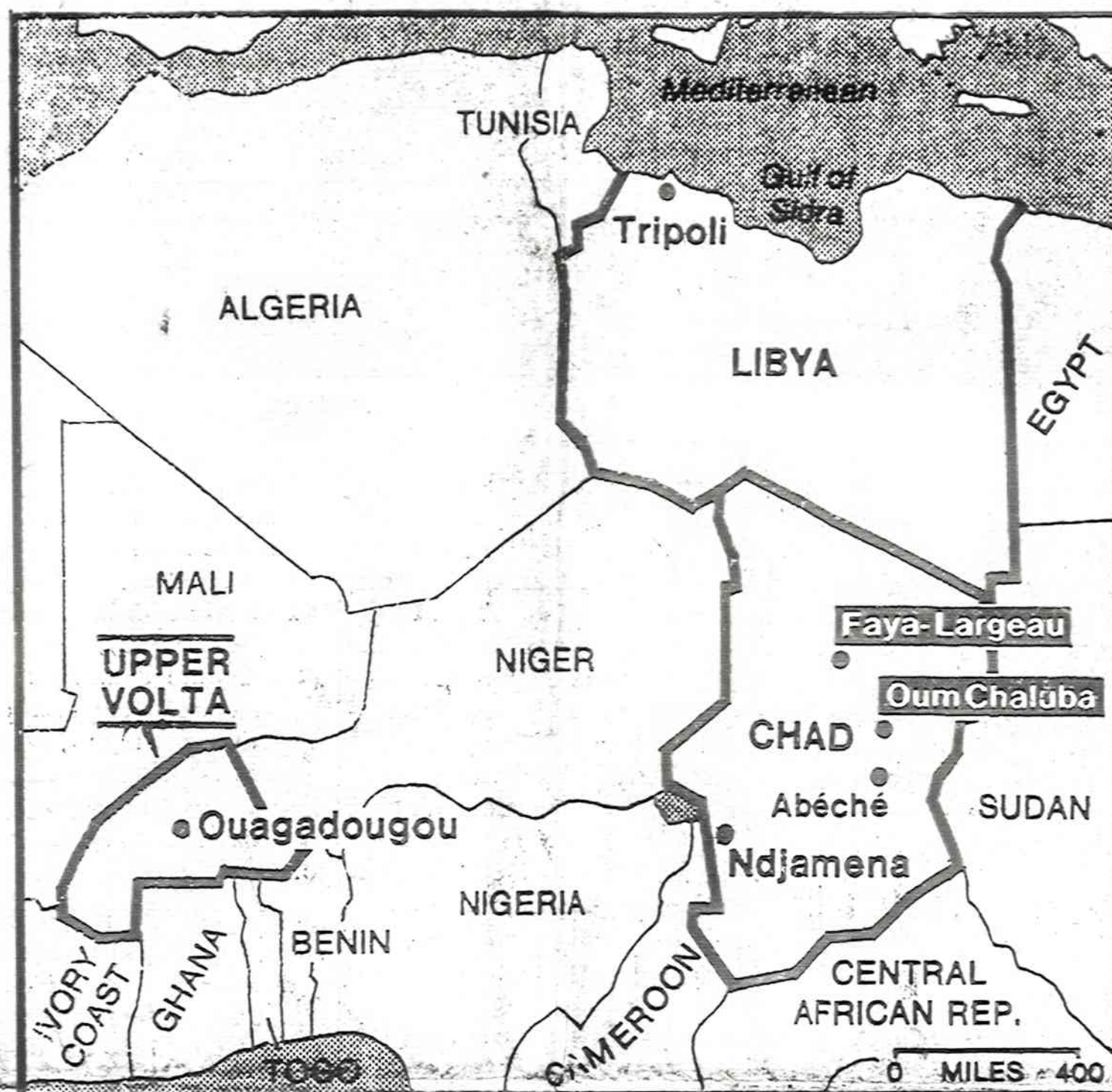
Bausmė dar nepaskirta, bet yra pagrindo manyti, kad jam gali būti paskirta mirties baus-mė, nes turkų konsulas, 54 me-tų amžiaus, Kemal Arkan buvo nužudytas visai prie jo paties na-mų. Jis buvo nušautas revolve-riu, jam buvo suvaryta 14 revol-verio kulku.

Šiame pasikėsinime dalyvavo dar vienas teroristas, bet jam pavyko dingti iš pasikėsinimo vietos. Policija jo dar nesuėmė.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$384.

Prezidentas R. Reaganas Baltųjų Rūmų Rožių Sode priėmė lakūną R. Goodmaną, jo žmoną, tėvus ir Jesse Jacksono dvasiškį.

Nigerijoje rinkimus laimėjo demokratinis prezidentas, bet dabar paaiškėjo, kad buvęs prezidentas nusinėdavo visus užsieniečių mokamus muitus.

Prez. Reaganas pakvietė ltn. Goodmaną, Jesse Jacksoną ir Baltuosius Rūmus

DIENA PASITAIKĖ GRAŽI, VISI ROŽIŲ SODE PASIKALBEJO, O JACKSONAS PAPOLITIKAVO

WASHINGTON, D.C. — Pre-zidentas Reaganas pakvietė į šytį prez. Hafez Asadą, kad pa-Baltuosius Rūmus rytu į Wash-ingtoną atskridusį marinių avia-cijos ltn. Robert Goodmaną ir Chicago politiką Jesse Jackso-ną. Į Baltuosius Rūmus pris-rinko didelis skaičius žmonių, tai prezidentas pakvietė visus į Rožių Sodą, kad prezidentas ga-lėtų visus pasveikinti ir pasi-džiaugti lakūno sugrįžimu.

Prez. Reaganas buvo pakvie-tęs į Baltuosius Rūmus lakūną R. Goodmaną ir politiką J. Jack-soną, kad visi trys galėtų pasi-kalbėti, bet kai ten susirinko toks didelis skaičius žmonių, prezidentas nutarė visus bend-rai priimti.

— Negi aš pyksiu už greitą lakūno išlaisvinimą? — pasakė prezidentas atvykusiam naujam demokratų politikui, norinčiam gauti Demokratų partijos nomi-naciją. — Aš buvau nepatenkin-tas, kad privatus žmogus kišasi į valstybės reikalus. Aš buvau nuomonės, kad Jacksonas netu-rėjo važiuoti į Siriją, bet dabar negi aš pyksiu už greitą lakūno Goodmaną išlaisvinimą.

Prezidentas pirmiausia pasvei-kino patį lakūną, jo žmoną, jo tėvą bei motiną, o vėliau pasvei-kino ir kitus atvykusius lakūno palydovus. Gražiai buvo pasvei-kintas Jesse Jackson, kuris as-meniskai ryžosi padėti nelaisvėn patekusiui kariui. Prezidentas žino, kad ši kelionė jam bran-giai kainavo.

Baigus prezidentui sveikini-mus, Jesse Jacksonas tuoj pri-ėjo prie mikrofoną ir pradėjo pasakoti, kuriais sumetimais

— Ateinančiais mėnesiais apel-sinų kaina bus žymiai branges-nė, nes šaltis iššaldė vaisme-džius.

— Prez. Reaganas planuoja pertvarkyti Medicare 1985-iems metams. Šiandien jis gauna la-bai daug protestų.

— Borneo princas sultonas Muda Bolkiš pasistatė 1,788 kambarių rūmus Brunei saloje.

— Andrei Gromyka nenori pradėti naujų pokalbių apie nu-sigrinklavimą.

— Sovietų Sąjunga sutiko leisti Rytų Vokietijai susijungti su V. Vokietija, sako vokietiai.

ITALŲ POLICIJA SUĖMĖ PENKIS PIEMENIS

ROMA, Italija. — Italų poli-cija trečią dieną suėmė penkis suaugusius piemenis, kurie nak-timis grobdavo žmones, o dienomis saugodavo galvijus Sardinijos kalnuose.

Policija nustatė, kad visi pen-ki dalyvavo Italijos brangenybių pirklio žmonos ir jos sūnaus pa-grobime. Lapkričio mėnesį šie piemenys pagrobė Ana Bulgari Calisoni ir jos 17 metų sūnų Giorgio Calisoni. Jie reikalavo pustrčio milijono dolerių su-mos už žmonos ir vaiko grąži-nimą.

— Chicago Housing Authori-ty buvo priversta vėl priimti 259 atleistus tarnautojus ir sumokėti jiems algą.

16 IZRAELIO LĖKTUVŲ GRIOVĖ BALBEKĄ, TAIBĖ, TALĮ

IZRAELITAI NAIKINA “SVENTOJO KARO” CENTRUS, KAREIVINES, GINKLŲ SANDĖLIUS, MIESTELIUS

BEIRUTAS, Libanas. — Se-šiolika galingų Izraelio bombo-nešių, iš anksto gerai patikrinę taikinius, trečią dieną bombardavo pačius svarbiausius šijitų centrus Rytų Libane.

Smarkiausi Izraelio smūgiai eko Balbeko srityje sutrauk-tiems šijitams, kurie patys pri-pažino išsprogdinę Izraelio ka-riuomenės štabą Tyres srityje. Šijitai sunkvežimiu iš Balbeko atvažiavo į pietų Libaną, įvažia-vo į Tyres sritį. Šijitai buvo pa-siryžę mirti. Jie mokėjo priva-žuoti prie Izraelitų kariuome-nės štabą Tyres srityje. Zuvo daugiau karininkų, negu civilinių Izraelio karių.

Izraelio kariuomenės vadovy-bė buvo informuota apie maho-metonus šijitus, atvykusius kirs-ti pagrindinį smūgį amerikie-čiams. Šijitai išsprogdino Beiru-to aerodromo srityje buvusį ma-rinų štabą, užmušdami 241 ma-riną.

Izraelis veda būtinį su Iranu. Izraelis perka Irano naftą ir parduoda Iranui maistą. Izraeli-tai mano, kad šijitai nelies Izrae-litų, ypač po to, kai Izraelio aviacija bombardavo Irako re-aktorių dirbtuves, ir viską įgri-vė. Bet paaiškėjo, kad šijitams buvo įsakytą pulti ir Izraelio kariuomenės štabą ir jį iškelti į padanges. Izraelio kariuome-nės vadovybė aptarė reikala ir iš anksto įspėjo šijitus, kad už Tyres štabo išsprogdinimą jiems nedovanos.

Balbeko buvo šijitų teroriz-mo mokykla. Ten buvo 50 įvai-raus dydžio automobilių, prade-dant keleiviniams ir baigiant sunkvežimiais. Mirti pasiryžu-sius šoferius apmokydavo varto-ti tokį automobilį, koks jam bus reikalingas. Vieni mirti pasiry-zusieji gyveno su savo žmono-mis, kurios žinojo, kad jų vyrai pasirengę mirti. Kitiems buvo leista gyventi su meilužėmis, kurioms buvo įsakytą mirtininkų neerzinti.

Didžiausi Izraelio aviacijos smūgiai teko Balbeko kareivi-nėms, aviacijos mokyklai ir ka-ro medžiagos sandėliams.

Kitos bombos kliuvo Taibės ir Talios miestų kareivinėms ir karinės medžiagos sandėliams. Kliuvo ir gyventojams, gyve-nusiems kareivinių srityse.

LENKIJŲ OPOZICIA ŽYMIAI SUMAŽĖJO

VARSUVA, Lenkija. — Iki šio metu buvo gana smarki opozic-ija dabartinei vyriausybei, bet paskutiniu metu visi jaučia, kad ta opozicija gerokai sumažėjo.

Įtakingesniu kovotoju prieš lenkų vyriausybę buvo Leszek Valensa, bet paskutiniu metu jis pats stengiasi nepakenkti vyriausybei. Užsieniečiams jis patarė taip reikalus tvarkyti, kad vyriausybė galėtų sumokėti bent nuosimčius už padarytas skolas. Jis žino, kad tas skolas lenkai privalo mokėti.

Kai Valensa laimėjo Nobelio Taikos premiją, jis gavo stam-bią sumą pinigų. Aukso medalis, asmeniskai nuvežė į Gensą, chavą ir paaukojo Juchadavui Dievo Motinai, bet ką jis padarė su pinigais, tai nepasakelbta.

— Prez. Reaganas mano, ka-l galima tartis su Sirijos prez-identu Asadu, nes rusai nemė-rizikuoti naujo karo.

— Pensilvanijoje buvo išban-dytas pranešimas apie karo pa-vojų. Vietomis pranešimas buvo toks rimtas, kad net policijos stotys gavo pranešimus apie st-sidariusį pavojų.

— Tunisijoje kariai mašinos demonstrantus, protestuojančius dėl nepaprastai didelių maisto kainų.

— Paul Thoyer, krašto apsaugos sekretorius pavadavoteja, pasitraukė iš pareigų.

Trys lakūnai, tarnavę Kinijos aviacijoje, su lėktuvais pabėgo į Taiwaną. Kaip “Asian Outlook” praneša, iš kairės stovi sovietinio Migo komandieriai Sun Ciencun, Fan Jenjen ir Va Jangken kovotojų spaudos pasitarime.

KALENDORIUS

Sausio 6: Trys Karaliai, Andrius, Svyainis, Žibulė, Gaivilis, Sija, Miltenis.

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:34

Lis, vėliau gali pasnigti.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Kaip Žemaitijoje pirmąsyk atsirado bulvės

Tai buvo 1806 m. Telšiu apskrityje

Pilypas Brazdauskas, Salantų parapijos, Narsėnų kaimo, pasiūlytą ūkininkas (Telšių aps. 1806 m. pavasarį iš Klaipėdos parvažiuojęs tarė savo šeimynai:

„Štai pirkau Klaipėdoje septintias roputes. Sakoma, esant jas iš Amerikos parvežtas, labai naudingas ir skanias. Mergaitė, lekšė emusi sugrąžink vieną — paragausime ir suprasime, ar tai tiesa.“

Mergaitė tuojau sugrąžinė vieną žalią bulvę. Pilypas ir visi šeimynai, su druska apsūdindami, kando, bet praręti negalėjo. Pilypas liepė duoti kiaušį, ta beregint sučiupiojo. Pilypas atsiliepė:

„Pienikas likusias įdiekite daržę, kad patys negalėsime valgyti, bent kiaušius pašersime!“

Mergaitė tuojau pas namą išsodiejo. Išdygus, stebėjosi nau-

jos žolės lapais ir laiskais.

Tais pačiais metais rudenio pabaigoje iš Liepojos vienas asmuo linų pirkti. Tam Brazdauskas tarė:

„Pirkau kelias ropes, bet nežinau, kaip su jomis apsieiti. Pamokyk mane!“ Pirklys apsakė, jogei vėlai rudenį reikia jas rausti; norint valgyti — reikia jas virti ar kepti, per žiemą laikyti arba rūšyje, arba kamaroje, it batvinius. Pavasaryje anksti sėti, bet retai. Pilypas, gavęs rūšenyje iš penkių bulvių trisdešimt tris, keletą išvirino ir visi ragavo, atlikusias sėklai palaikė.

O jogei bulvės yra apvalios, kaip ropės, dėlto ir praminė roputėmis. Kitur jas vadina bulvėmis (bulbėmis), dar kitur du-lėmis.

Taip tad neseniai tas žemės vaivasis įveistas paliko Žemaitių kraštą.

Valančius

APIE DAIGUS

Yra vienas labai maistingas augalas, kurį galima visus metus auginti savo virtuvėje, be saulės, be šviesos, be ypatingos žemės ar kokių prašmatnių įrengimų. Tai — daigai. Tie maži, lengvai auga pupų ar kitokių sėklų daigai darosi vis labiau populiarūs, ypač maistui juos į salotų arba gaminant valgių ingredientus. Daugelis parduotuvių tokius daigus parduoda kartu su kitomis daržovėmis.

Kas mėgsta pats užsiauginti, tai tam nereikia net „žalio nykščio“, kad gautų tų maistinių skonio ir didelio maistingumo daigų. Dygstančiose sėklose svarbiųjų maistingumo daigų atsiranda net 60 kartų daugiau negu nedygstančiose. Puse puodelio sėklų daigų turi tiek vitamino C, kiek šeši puodukai apelsinų sultys!

Daiginti reikia indo pieno kvortos dydžio, pridengto su marliu ar tinkliniu dangteliu. Sėklas galima gauti pirkti natūralaus maisto krautuvėse. Piliausia būtu jas pirkti didesniais kiekiais.

Štai paprastos daiginimo taisyklės:

- Naudoti sėklas, kurios nebuvo chemiškai pertvarkytos.
- Išrinkti sugedusias sėklas.
- ¼ puodelio sėklų gerai nu-plauti. Sudaigintos jos duos 1-2 puodelių daigų.
- Pamirkyti sėklas per naktį

puodelyje vandens. Nusunkinti ir sudėti į indą.

• Apdengti marliu arba tinkliniu dangteliu.

• Pakratyti indą, kad sėklos išsiskirtų į šonus. Pripilti pakankamai vandens, kad jos būtų dregmėje, bet nemirktų vandenyje.

• Perplauti sėklas du kartus per dieną. Jų nereikia išimti iš indo — vandenį galima nuipilti pro marliu ar dangtelį.

• Laikyti indą tamsioje vietoje.

Daigus galima valgyti po 2-3 dienų. Mungo pupelių daigai, paruošti valgyti, kai siekia 5-8 centimetrų ilgio, alfa-fa — 5 cm.

Kai daigai išaugo norimo dydžio, perkelti indą į dienos šviesą vieną dieną, kad pasidarytų žali.

Daigai išsilaiko šaldytuve, plastikinėje uždarytame maielyje nuo 4 iki 6 dienų.

Daigų keletą župsnų dėl vaivumo ir maistingumo galima maišyti į įprastinius salotus, arba valgant natūralius, su arba be padažo.

• Trumpa pasakaitė: „Viskas išeina per langus“. Jeigu mes turime galvoje apie pinigų — taip. Šiluma, kurią mes išleisime pro šalį, maždaug apie 35% žiemą. Daugiausia šilumos išeina per langus arba per sone esančius plyšius. Ka tuo atžvilgyje patartina daryti? Atsar-

giniai langai (storm windows) yra viena iš didžiausių padėjų šilumai sulaikyti. Šilumai kambariuose nakties metu išlaikyti, reikia nuleisti visas užuolaidas. Dienos metu, kai šviečia saulė, reikia pakelti užuolaidas, kad jos spinduliuotų į buto kambarius.

Zalanykštis

• Geriausia Argentinos vilnų „ko-tumerių“ yra Dede Samas. Jų metus jų įvežama už 250.000, 300 dolerių.

• Manoma, jog Amerikos farmose išmėtyta tiek geležies, kad iš jos galima būtų pastatyti 156.000 tankų.

• Kai kurie paukščiai deda kiaušinius ant uolos arba akmenų. Tie kiaušiniai yra ne apvali, bet lygūs dviejose pusėse. Tas lygumas juos nuo nukritimo ir išsidažymo.

• Gaminant įvairius patiekalus geriausia vartoti šviežius duonos džiovintus, nes pirkiniai kartais turi nemalonių kvapų. Džiuvintus galima lengvai pasigiminti namuose: atliekamos duonos riekes reikia padžiovinti krosnyje, sumalti malame arba elektrine mašine; suvyniojti į skarelę sutrinti kokašėtu arba didesnius gabalus sutarkuoti arba galima trinti ir per sietelį.

• Senovės egiptiečiai, japonai ir kiti naudojo medines pagalves, o bibliinių laikų Jokubas de-lavo galvą ant akmenų. Geriausias ir mažiausias pagalvės yra iš smulkiųjų žiurkių kietesnės — joms suplyšęti uodegų bei spar-čių didžiulės plunksnos. Tas pa-galvės reikalauja kasdieninės priežiūros: sukelti sugulėtas plunksnas iki pilno pagalvės dy-džio, kampos įlenkiant ir vidų. Jei pagalvės tampa diegmos, džiiovinti jas sauleje arba mažos temperatūros džiovintuve. Da-bar vietoj plunksnų ir pagalvės loda polietileno bei kitokių me-džiagų.

• K knaibinės paruošė bei paimita rūgšties grei irės indą patarimais dėti į šaldytuvą dug-nu į viršų. Tokiu būdu laikoma greitine išlanko nestigėdus visę savaitę ilgiau, nes pro dangtį neįeina oras.

KUMPIO SU PERSIKAIS PARUOSIMAS

Reikia:
1-ą sv. virto kiaušienos kumpio
1-ą pd. šviežių džiovintų persikų
1 kiaušinis
1 š. tarkuoto svogūno
1 š. tarkuoto paruošto garstyčių sviesto.

1 dėžutė persikų konservų.
Nuo viršų likusi kumpi su-malti ir sumaišyti su šviežiais džiovintais persikais, išplakto kiaušiniu, tarkuotu svogūnu ir 1 šil. valgo-mųjų garstyčių. Pridėti pagal sko-nių prieskonius. Kepimo forma — ratė (ring-mould) patepti rieba-lais ir sudėti paruoštą masę, ap-linkui padaryti per vidurį išdė-limą ir įdėti persikų sunkos (konservų) — apie 2 puodukų. Mėsą kepti vidutinėje tempera-tūroje apie 45 min.; formą išvers-ti į indą tinkama stalui ir ke-pimui (ovenproof); vidurį su-dėti persikus, patepti sviestu, mėsą patepti likusiu sirupu; įdė-ti į krosnį ir vėl kepti apie 20 min., kol mėsa paruoštos ir persikai gerai sušils. Iš kumpio ir persikų patiekalas tinka su bul-vėmis, žirniukais, žaliom daržovėm ir paskrudinta duona.

GREITA DARŽOVIŲ SRIUBA

1 sv. sumaltos jautienos,

NAUJIEJI METAI

Buvo šviesi mėnesiena žiemos naktį. Speigas visur ir viską bado, kaip adalonis. Išlindęs ir medžius, rąstus ir trobesius. Šaudė, kaip iš šaudyklių. Žemė buvo apdengta maža varva sniego, kuris einant po kojomis išsiskėjo, tarsi muzika griežė. Pamiškė, netoli vieškelio, riog-sojo pajudavusi ir nūdriskusi troblė, kurioje šaltis taip ir vaikščiojo, tarsi būlis po ga-nyklas, karvių ieškodamas. Tos troblės gyventojas, Juozapas Bieda, su savo žmona seniai jau miegojo ir linksmės sapnus sap-navo.

Išmūšė nakties dvyliką, ir kažin kas į langą subrazdino. Atsibudo iš miego jaunesnioji Biedos dukterė, priėjusi prie-lango, paklausė:

— Tamsta kas esi ir ko nori?

— Aš esmi Naujųjų Metų pa-siuntinys, — atsakė iš lauko ne-pažįstamas. — Eina per žmo-nes skelbdamas Naujus Metus ir klausinėdamas, ko kas iš Nau-jųjų Metų nori. Tamsta iš ma-nes ko norėsi?

Mergaitė išsigando ir sušuko:

Tėte, tėte! Naujieji Metai atejo, prašyk jų, ko nori!

Senas Bieda atsibudo iš miego

1 lauro lapelis.
3 Puodukai vandens.
1 didelė morka (supjaustyta),
2 laikai saliero (supjaustyti).
1 vidutinio dydžio svogūnas (susmulkyti).
3 vidutinio dydžio pomidorai.
4 puoduko ryžių avižų ar bal-vių susmulkyti.
1 š. šaukštuko druskos
2 š. šaukštuko pipirų.
2 arba 3 šaukštai jautienos bul-jono.

Apkepinti jautieną keptuvėje. Sudėti lauro lapelį į vandenį, už-dengti dangčiu ir virti iki van-duo užvir. Sumazinti ugnį ir virti nuo 20 iki 30 minučių. Su-dėti visas kitas dalis, uždengti dangčiu ir virti apie 20 minučių iki daržovės ir ryžių bus minkš-ti. Tas mišinys suteiks jums 4 puodukus sriubos. Norint gali-ma šį receptą padidinti tiek kar-tų, kiek yra norima.

Magdalena Šulau

ir, atsisukęs į mergikštę, tarė:

— Na, dukte, o tu ko norėsi iš manęs?

— Mama, o ko aš norėsiu? — tarė mergelė, į motiną atsi-gręžusi.

— Sakyk, sakyk! — vien kumš-čio motina savo dukterį.

— Aš, ponuti, norėčiau, — ta-rė rimtai mergelė, — kad mano tėtė su mama degtinės negertų ir pasigėrė nesimūšų, o mūsų mažų vaikelių iš namelių kad negalintų.

— Ak, tu padla, kad tu tėtai kalbi, — užsipoilė vaikyti mo-tina savo dukterį. — Prašytum tu Naujųjų Metų, kad tau at-siųstų jauną gražų, turtinęgą jėmėlį.

— Gana! — tarė pasiuntinys ir, atsisukęs į mažą Juozuką, Biedos sūnų, kuris pas pečių ant suolo susirėgęs gučio, paklau-sė: — O tu, Juozuk, ko norėtum iš Naujųjų Metų?

— Aš, aš, — tarė Juozukas švepluodamas, — norėčiau gauti naują lietuvišką „Elementorių“ ir išmokti skaityti, paskui „Sal-tinėlį“ su vario sagčiukais ir spindinčiais apdarais, o toliau norėčiau turėti daug... daug... lietuviškų knygelių...

— Ke, ke, ke, — tarė pasiun-tinys, — koks tu, mat, gudra-galvis!

— Kakarrriko o o! — užgie-đojo gaidys, ant kamino užsili-pęs, kad nel visa Biedos troba nuskambėjo.

— Ak! — kniosterėjo senis Bieda iš miego ir, persizgnojęs, nusispjovė. Paskui apsižiūrėjo aplinkui ir pamatė, kad šalia guli jo moleris, pas pečių guli jo vaikai, visokiais skarnalais už-sidenge, o gaidys, ant kamino atsislojęs, užtraukė antrą „ka-karrriko!“, nuo kurio atsibudo iš miego Biedienė ir, dunksuo-dama vyrui į pašoną, tarė:

— Juozapai, kelkis, eik į tva-r-tą, žiūrėk, bene turėjo mūsų karvutėl!

— Tu ką, ar apsvaigai, — ta-rė senis Bieda, — juk trys die-nos dar fepraėjo, kai užtruko, o tu nori, kad tau tuojau ir tu-rėtų, visai nepritvinkus...

Biedienė kažin ką sumurmė-jo ant vyro, o senis Bieda pagal-vojo apie kailinius ir, galvą pa-keleš, visas trobos kerčias nužiū-rėjo, galvodamas, ar jie nėra kur nors ant sienos pakabinai.

— Mama, mama, ką aš sap-navau! — tarė Juozukas, nuo suolo atsikeldamas. — Vienas jaunikaitis, kuris save vadino Naujais Metais, man pažadėjo dovanoti lietuvišką knygėlę!

— Ak, ak, šiandieną Nauji Metai! — visi atsiminė, ir kiek-vienas pradėjo pasakoti savo nakties sapną.

Lauke pakilo vėjas, kuris švilpė, užė į sniegus pustė.

Bieda, atsigulęs ant pečiaus, galvojo, kaip gerai būtų turėti šiltus kailinius, o Biedienė vėl galvojo, kaip gerai būtų, kad jų karvutė tuojau atsivestų gražų ir didelį veršiuką, kurį pardavus galėtų vaikuiams duonėlės nu-pirkti, o ir pienelio visiems bū-tų. Juozukas pas pečių ant suolo atsigulęs vėl galvojo, kaip rei-kėtų įsigyti lietuvišką „Elemen-torių“ ir išmokti lietuviškai skaityti, o paskui turėti daug lie-tuviškų knygelių...

Ir kažin, ar anų troškimai išsipildys?

Duok, Dieve! Linkime Nau-jaisiais Metais.

Dėdė Atanasas

1901

(iš Europos Lietuvio)

EKSTRA ATLYGINIMAS

Vaikščiojantis su misijom Brighton Parke sutiko vieną vyrą ir prašo aukų:

— Jei duosi pusę dolerio ge-ram tikslui, tai tu ir tavo žmona greičiau pateksi į dangų.

— Te tau 75 centai, bet ne-siūsk mano žmonos su manim.

KRAUTUVEJE

— Kuom galėčiau patarnauti? Gal norėtumet kaulinio peiliuko laisvų atidarymų?

— Ne, ačiū... Pats neatidarau laisvų, nes... esu vedęs.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAV-INGS aptarnauja laisvą ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pa-sitikėjimą. Mes norėtumėm būti jums naudingi ir ateityje.

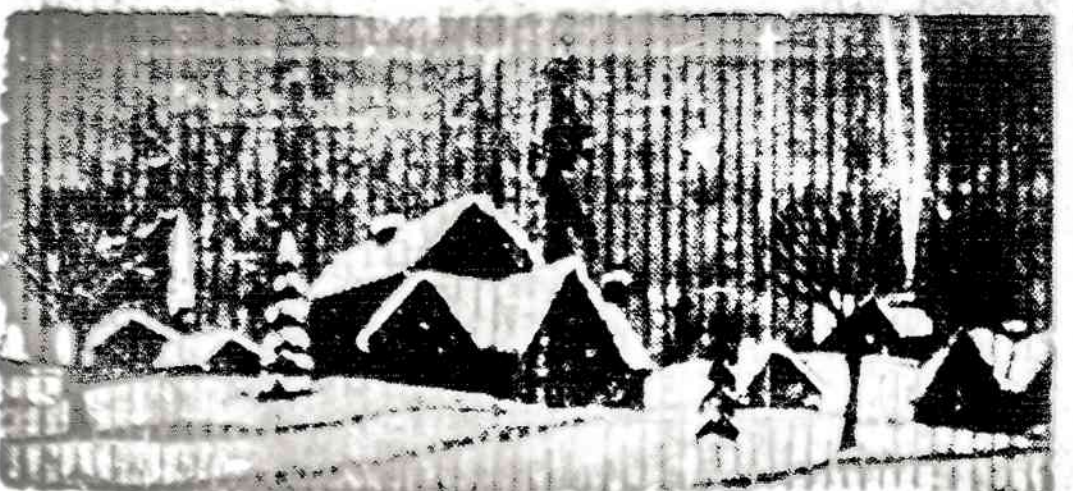
Sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

MENO ŽINIOS

Redaguoja MUKAS SILEIKIS

MENAS IR VISUOMENĖ

Menininko ryšys su visuomene

Gyvenimas ir menas labiau komplikuotas dalykas, negu mes galime įsivaizduoti. Ieškant pa-
prastesnio būdo meno klausimams gyventi, tektų grįžti į praeities meno epochas arba visiškai neįsivaizduoti, o tiksliai sutikti, kad menas yra individualus dvasios ir emocijų pasaulis. Ieškodami konkrečių išvadų, brensdami dar giliau į meno pasaulį. Menas nėra griežtas mokslas, bet emocijų ir jausmų dalykas, net nėra religinė dogma, ortodoksija, kuri turi būti toks, bet ne kitoks.

Anglų meno kritikas ir teoretikas Clive Bell savo knygoje "Art" sako, kad "Menas, mūsų išmanymu, esmėje yra rimtas, etikalas ir nepriklausomas. Meno klausimas pats beldžiasi į duris ir mes norime paklausti: "kas iš to išeis?" Tai yra bendras klausimas, kuris, kaip žinome, savaime pasidaliną į dvi preciziškas diskusijų temas: "Ką visuomenė darys su menu?" ir "ką menas darys su visuomene?"

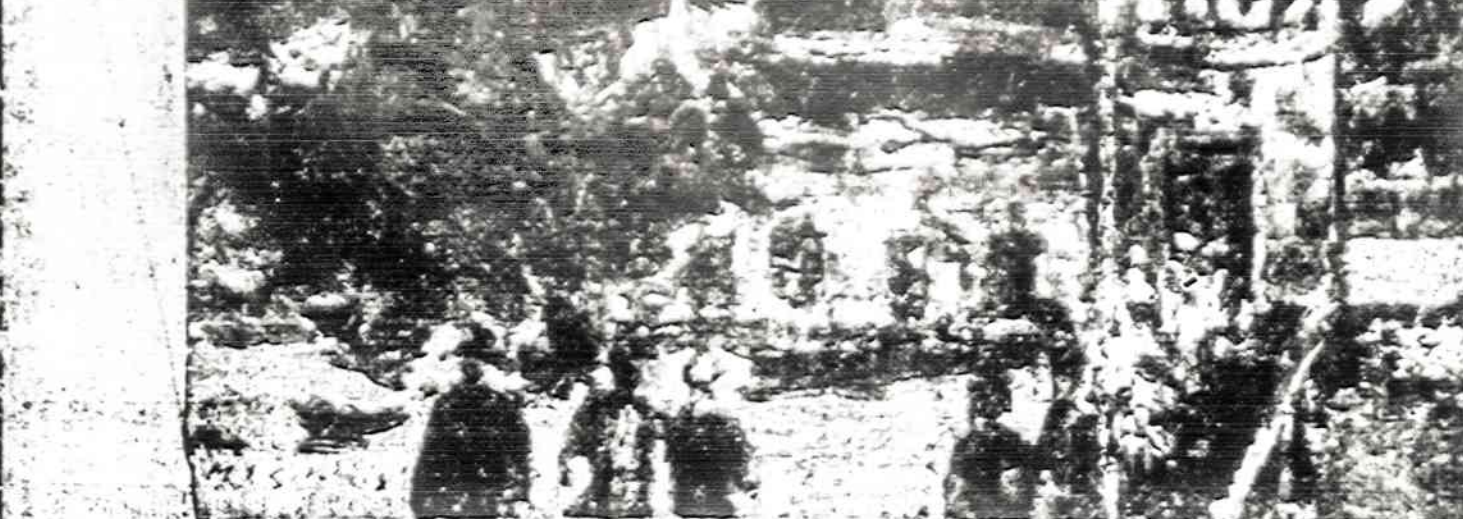
Atrodė aišku, kad visuomenė menui neduog tegali padėti. Visuomenė menininką gali tiksliai paveikti tiesiogiai ir netiesiogiai. Valtys taip pat nesisūlo menininkams padėti. Demokratinė, jei sanvarkoje valstybė nesikiša į menininkų reikalus todėl, kad būtų galima išvengti tam tikros žalos pačiam menui. Kaip pavyzdį galima nurodyti Hitlerio režimą, kuris sunaikino vokiečių ekspresionizmą, arba Sovietų Sąjungą, kur menininkas pirmos vietos turi turėti galvoje politinę propagandą ir partijos toleruama "socialistinė realizacija", nes jis neturi kito pasirinkimo laisvai kurti.

Demokratinės valstybės menininkai patiekia laisvą jam nesto jokių sąlygų, nes kūryba prasideda iš individualios iniciatyvos. Clive Bell ir pastebi: "Geras dalykas, kad visuomenė dailininką patiekia ramybėje ir

jam duoda laisvę".
Kai menininkas yra laisvas, valstybės ir visuomenės nevaržomas ir iš niekur nieko nereikalauja, geriau jam, geriau ir visuomenei. Menininkas, kuris siekia populiarumo, bijo visuomenės, jai patinka, — žudo save ir meną. Menininkai patys privalo save išlaisvinti. Priešingu atveju jie liks masės vergais. Tada ir visuomenė gali būti nuskrūstusi, jeigu iš menininkų reikalauja to, kas jai patinka, bet nežiūrėti meno kultūros vertybių. Rinkoje viskas parduodama, net ir dailės darbai. Bet tikras meno kūrinys negali būti klaidinantis, nes kito kriterijaus mes nežinome. Kas smerkia estetinį kūrinių — smerkia ir save.

Menininkai šiandien nėra vergai, kaip iš dalies buvo viduramiais, kai atlikdavo užsakytus ir bijojo savo ponui nusikaltti. Individualybės principas kūryboje lieka tas pats, su mažais pakitimais po to, kai klaidinantis religinis menas palaipsniui blėso ir paėmė vadovaujamą vaidmenį sekuliarinis menas. 9-to šimtmečio dailė, muzika, literatūra pasidarė atvira rinkai, prasidėjo reprodukcija, padauginimo ir kopijavimo būdais. Dabar eina panaši meno spekuliacija, kokia eina lošimo ir arklių lenktynių pasipelnymo būdais.

Sunku eliniam žmogui atskirti, kas yra tikras menas, o kas gamyba, — komercinis, pseudo menas. Atsirado sintetinis menas — abstrakcija, užduodamas visuomenei mįslę. Čia reikia pastebėti, kad menas turi būti aiškiai skirtingas formos: realistinė ir tradicinė bei daugiausia modernaus meno sintezė. Abstrakčioji meno forma yra labiau subjektyvi, jau grynai individualaus pasaulio tam tikra realybės suprantama tikrai patiam kūrėjui. Muzika, literatūra arba dailė turi būti estetiškai reikšmingos, nes kiekviena meno forma išplaukia iš kūrėjo suvokimo.

S. Sileikis

Riverview Parkas (aliejus)

menų fizinių ir dvasinių problemų, kurios ir sudaro kūrinio visumą, to grožio. Kūrinys be reikšmingos formos be visumos, be estetiinių emocijų pilnumo lieka tik tiktai medžiaga ir turinys be meninės vertybės. Masė nekuria ir mažai tesirūpija apie tai, kas vadovauja meno kultūrai. Masė tiktai lengvapediškai priima arba atmeta.

Menas neparduodamas rinkoje. Menininkas yra kultivuotas visuomenės narys. Kultivuotas žmogus turi kultivuoti kitus, sako Clive Bell. Kultūra yra veikli liga, kuri turi savo neigiamų ir teigiamų pusių, bet potencialus geris ima viršyti. Šviesūs tėvai šviečia savo vaikus, saugo savo garbę. Bet yra tūkstančiai nelaimingų žmonių, kasdien mokomų mylėti grožį ir gerį, lieka neįsmokytai.

Knygos autorius pabrėžia, kad kultivuota visuomenė dailis neįsivaizduoja savo tradicijų, kurias gerbi mokyti tėvai. Dailinė visuomenė patogia įsikūrusi ir tūkstančius valdymo galia, meną padaro savo garbės naudai, bet ne iš meilės menui. Kultivuoti žmonės nesistengia kito, savo konkurento kolekcijomis. Toks buvo Lividukas XIV, kuris nepasidavęs savo laimėjimui meno laimėjimams, kūrė visus kitus laimėjimus. Tai laikas įsivardinti visuomenės netiesiogiai priėmimo prie meno išėjimo. Valdovai ir privilegijuotas luomas

rinko iš visuomenės mokesčius ir už jų prakaistą statėsi puošniausias pilies. Geriausi menininkai jiems dirbo už menką atlyginimą. Didikas, neturėdamas apie meną supratimo, menininkams netrukė savarankiškai kurti. Buvo laikai, kada menas nebuvo parduodamas atviroje rinkoje, kaip paprasta prekė. Senojoje Graikijoje ir finikiškieji jau gamino meniškų daiktus ir juos pardavinėjo, bet toks menas nebuvo tikras menas. Tikrasis menas turi svorį ir brangia kaina apmokamas paties kūrėjo ranka ir protu. Anot Clive Bell, Menas ir religija nėra profesija, nėra toks užsiėmimas, už kurį žmogus apmokamas duona. Menininkas ir šventasis daro tai, ką turi daryti. Jis aukojasi paslaptingam savo pašaukimui. Tokiems žmonėms nėra vietos patogiam ir nerūpestingam pasaulyje. Menininkas, kuris tam, kad jis gyventų ir mirytų laimingas, nes kūryba yra jo laimė, — nemeluojama realybė. Menininkas yra revoliucionierius, kuris beldžiasi į "visuomenės duris". Šitie, kurie beldžiasi, yra ir mūsų kun. Strazdelis, Baranauškas, Maironis, Basanavičius ir daug kitų mūsų tautos asmenybių, kurie atliko tai, ką turėjo atlikti. Menas, gimęs savo tautoje, sprendžia savo tautos kultūrinės vertybės, o kartu vertina ir visą tautą.

Mikas Sileikis

(Bus daugiau)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesamęti. Vlas Krėvas, Igno Šlapelio, Vinco Macdūno, P. Jonko, V. Stankos J. Ranko, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis. M. K. Čiurlionio, M. Sileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos pavyzdžiai. 335 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirėmės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikio stiliaus ir surinktas duomenis bei nuotraukas. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠIO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas tų Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne apyspa gyvenimo brošių aprašymas, bet tikrai to laikotarpio būties istorinė studija, suskirstyta akcentais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$3.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henrikas Tomo-Tamoliūnas. Romiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalėnų 9 Labguvos apskrityje duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviai. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, padalijose duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir rokiščių kalba. Labai sandingoji 335 pusl. knyga yra Rytprūšių šaltinių. Kaina \$3.

KĄ LAUMŲ LAMER, rašytojos Petrosilės Orstafidės eilėminiai ir mišiniai apie asmenis ir vietas aprašyti. Lietuvoje ir kitur maitais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nusišėjęs tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a purgo Jalinako knygoje apie Julijus Janonio gyvenimą ir poiją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

ESTETINIS NOVELAS, H. Zosienko kūryba. J. Valskio. 206 pusl. knyga yra 60 apsakymų novelių. Kaina \$3.

Knygos parduoda Naujienos, 1708 So. Halsted St., Chicago, IL 60629. (Jaukiai) parduoda, parduoda, parduoda, parduoda.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara kiekvienais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų pasiekimų.

Dalyvių registracija atliekama iki 1984 m. sausio 26 d., šiuo adresu: Mr. Arvu Oling, 31 Jelliecoe Ave., Toronto, Ont. M8W 1W2. Tel. (416) 255-0783.

Lietuvių slidinėtojų dalyvavimą koordinuoja ir lietuvių pirmenybių išvedimui rūpinasi SALFASS-gos Slidinėjimo komitetas, vadovaujamas Mečio Erpakerio, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont. M3A 2W7. Tel. (416) 231-1487.

Smulkios informacijos praneš. ta visiems sporto klubams ir kai kuriems pavieniams slidinėjimo. Suinteresuotiems pavieniams slidinėjimo patartina kreiptis į bet kurį sporto klubą, ar tiesiogiai į A. Oling arba M. Erpakerį.

JAV-se gyvenę slidinėjimo dar gali kreiptis į SALFASS Slidinėjimo k-to vicepir. Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace, Euclid, OH 44117. Tel. (216) 481-1525.

SLA EKSKURSIJA KARIBŲ JŪROJE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 1984 metais balandžio — April 29 d., rengia 7 (septynių) dienų ekskursiją Karibų jūros salose.

Ekskursija išplauks iš Miami, Floridos, norėgu laivą, "Skyward". Lankysis Meksikos Yucatan Cancun ir Conzime salose. Aplankysite giles senovės Maya ir taip pat tropinį resortą Key West.

Kelionė ištisą savaitę, bus tokia turtinga, geriausių maistu,

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams šitiekimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugia kaip ASTUONIS MILJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnaujant tik savilpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri yra naudinga jaunimui, siekiančiam kurti mokesčius ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valdo apmokamą ir terminuotą apdraudą: už \$1,000 apmokamos suma temoka tik \$3.00 metams.

SLA — laukia ir visos lietuvių kolonijos. Kreipkitės į artimiausią lietuvių veikėjų, ne žinote, pasabėję SLA įrašyti. Galite rašyti ir tiesiai į SLA Centą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 34th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 553-2210

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėję viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jannium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$28. Kloti viršelis. Pustas \$3.

NAUJENOS

1708 S. Halsted St., Chicago, IL 60629

K. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60606

DR. PAUL V. DARGIS

G. DYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 223-8553

Service 555-4506, Page 66853

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ, LIGOS
1907 West 163rd Street
veikiantis pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIškai
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 1-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2888.
Residentelės telefonas: 448-5544

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4204

PERKRAUTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apimtis
ZEMA KAINA
Prilaukiamas Master Charge
ir VISA kortelės.
A. SERENAS. Tel. 725-3063

MOVING

Andromeda perkrautymas
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1482 arba 374-3776

SOPHIE BARCUS

RAIDIO SEIMOS VALANDOS
Sėdintdieniai ir sekmadieniai
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.
Vedėja — Aldona Dambis
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidas"

KADA BRĄŽDŽIONIŲ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Vieša laida iš WCKV stoties,
banda 1430 AM.
8. Priešpajut. Fla. 12:30 val. pop.
iš WWS stoties, 1110 AM bandas.
2444 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telefonas: 774-4374

NEKALBĖKIM, KAD FEDE- RALINĖ VALDZIA...

Atkelia iš 4 psl.

brovimąsi į Lietuvos laisvinimo
sritį.

Inž. Gečys užmiršo, kad VLI-
Ko paruoštoj chartoj aiškiai pa-
sakyta, kad JAV LB-nė iparei-
gota dirbti švietimo ir kultūros
baruose. Šį reikalą žino visi mo-
kiniai, o Gečys vis kartoją, kad
ALTas neleidžia JAV LB-nei
dirbti politinio darbo. Lituanis-
tinių mokyklų mokiniai šį rei-
kalą žino, o inž. Algimantas Ge-
čys to nežino.

V. P. Dargis, M.D.

VAKARAS

Vakaras. Nereikia nieko,
Tik sėdėti ir žiūrėti,
Kaip ta saulė mus palieka,
Ir lyg vakaras žerėt.

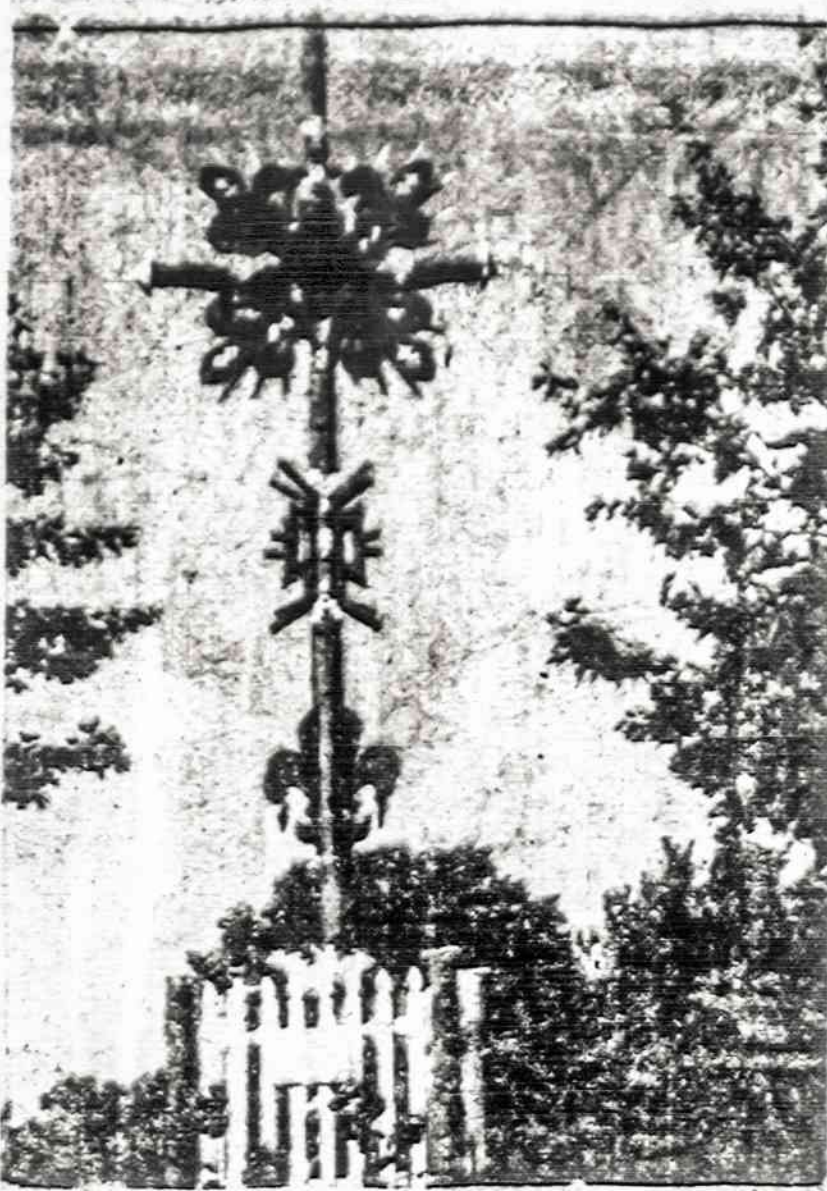
Ir matyt, kaip upėj gluosnis
Atsispindi ir lanka,
Ir kaip žemę ima glostyt
Šilto vakaro ranka.

Ir girdėt ties galva skrendant
Nepažįstamus paukščius,
Ir matyt į naktį brendant
Kažką murmančius medžius.

Taip sėdėti ir žiūrėti
Be jokios, jokios minties
Ir jau nieko nenorėti,
Nieko, nieko, net mirties.

Henrikas Radauskas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

A.A. BRONIUS PALIULIS

Kalėdų išvakarėse, kuomet
vienas kitam jau linkėjome links-
mų Kalėdų švenčių, Bronius tu-
rėjo atsižvelgti su šiuo pasauliu, ir
vietoje linkėjimo, jo namus ap-
gaubė juodas gedulo sydas. Gruo-
džio 23 d. pavakare buvo pašar-
votas Eudeikis ir Gaidos šermen-
inėje. Nebuvo spėta paduoti
pranešimą, kad kraštui ar radija
šeima turėtų jį palaidoti. Kūčių
dieną, tad kaimynai apie laido-
tuvės sušūko tik vieną nuo
kito. Nuo to per didelį sniegą
ir speigą sušūko atsisveikinti
apie 30 kaimynai.

Bronius buvo kilęs nuo Pane-
vėžio lygumų — buvo pamoky-
tas ir išsilavinęs žmogus, visa-
da linksmas, šypsintis, principingas,
gabus ir sumanus visuomenininkas.
Lietuvoje teko kariauti Sau-
gumo dalinybėje ir ne kartą žiū-
rėti mirčiai į akis. 10 metų gy-
veno ir dirbo Anglijoje ir ten,
kaip jis sakė, sukūręs lietuvišką
draugiją. Atvykęs į šį kraštą,

priklausė daugeliui draugijų ir
klubų. Daugiausia veikė valdy-
bos. Keletą kadencijų pirmi-
ninkavo Brighton Parko namų
savininkų draugijai, kurią pa-
kėlė į aukštesnį lygį.

Gruodžio mėn. 23 d. 7-tą val.
v. kunigas Kirellis sukalbėjo
maldas, po to buvo pravedta
trumpa atsisveikinimo akademi-
ja. Brighton Parko namų savi-
ninkų dr-jos vardu atsisveikino
Victor Galeckas, trumpai nu-
šviesdamas a. a. Broniaus gy-
venimą, geruosius jo bruožus.
Buvo pareikšta užuojauta liūdin-
čiai likusiai žmonai Marijai ir
dukrelei Birutei su šeima. Brigh-
ton Parko Medžiotų ir žuvau-
tojų vardu atsisveikino Petras
Padvas, Anglijos Britanijos lie-
tuvų klubo vardu — J. Jokubka,
Tauragės klubo vardu — V. Po-
chus, taip pat ir šakių klubas.
Sėdintdienį, Kūčių dieną, buvo
nulydėtas į Šv. Kryžiaus bažny-
čią, nes Brighton Parko bažny-
čia buvo užimta dvejomis laido-
tuvėmis. Po gedulingų mišių
keletos mašinų buvo palydėtas į
Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Dėl didelio šalčio ir sniego, pa-
maldas atlikus kapinių koply-
čioje, buvo paliktas palaidoti
vėliau.

Taip a. a. Bronius išnyko iš
horizonto, kaip dūmas neblaško-
mas vėjo. Mielas Broniau, atsi-
skyrė iš mūsų tarpo, eini į kapa,

bet anot poeto, palikęs žemėje
gražų ženklą, jog žmogumi bu-
vęs. Nėra išimties niekam, kas
gyvas, visi turime paklusti gam-
tos procesui. Vienas anksčiau,
kitas vėliau pas tavo nukeliausi-
me į ramybės uostą.

Mielas Broniau, lai Tau bū-
na lengva šios šalies žemelė!
Ilsėkis Viešpaties ramybėje!
Kaimynas Victor Galeckas

KLAIDOS, KURIAS PADARO MOTERYS SAVO NAMUOSE

Vienas Philadelphiajos univer-
sitetio profesorius John Harvey
laikė viešą paskaitą, kurioje aiški-
no dėl ko vyrai apleidžia namus,
arba nepaiso jų. Priežastys gali
būti sekančios: 1) Žmona per-
daug kalba apie savo sveikatą
ar ligas; 2) Ateina pusryčiams
nesiprausęs; 3) Perdaug kriti-
kuoja kitus; 4) Neparodo links-
mumo ir vaikšto susiraukęs; 5)
Pasakoja vyrui apie mažiausius
nuotykius su vaikais; 6) Nori per-
daug "bosauti" namuose ir lai-
kyti vyrą tarno vietoje.

Esą, dėl šių priežasčių praei-
tais metais pabėgo nuo žmonių
apie 15.700 vyrų. Tik gaila, kad
minėtas profesorius nesuminėjo
ir dėl ko žmonos bėga nuo savo
vyrų.

IS KUR PAEINA ŽODIS "SUNTAKIAI"?

Suntakiai reiškia blogą, sun-
kiai pereinamą keliuką. Tą žodį
pradėta vartoti labai seniai. Mū-
sų protėviai, gyvendami tarpe
didelių girių susisiekdavo arba
upėmis, arba tokiais keliais, kur
arkliai negalėdavo pralysti.

Todėl ir vežimukus įkinkyda-
vo šunis ir jie traukdavo pro
medžius, balas ir lieknus. Ypač
daug naudodavo šunis žiemos
metu. Todėl tie prastieji keliai
ir tapo pavadinti — "suntakiais".

— JAV pareiškė, kad jos
bendradarbiaus su nauja Nigeri-
jos kariškių vyriausybe.

gl'v...
so more will live
**HEART
FUND**

A. A.

CHARLES J. ZEKAS

Gyveno Chicago Ridge Nursing Home.
Anksčiau gyvenęs Chicagoje.

Mirė 1984 m. sausio 3 d., sulaukęs 97 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, 1886 metų lapkričio 3 dieną.

Amerikoje išgyveno 85 metus.

Būties vėrs 45 metų Brighton Federal Savings and Loan
bendrovės direktorių tarybos pirmininkas.

Kūnas pašarvotas Gaidos-Daimid koplyčioje, 4330 So.
California Ave.

Sėdintdienį, sausio 7 d., 10:30 val. ryto koplyčioje pa-
maldas laikys kun. John Lignell. Laidotuvės bus privačios.

Visi a. a. Charles J. Zeko giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti koplyčioje ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Draugai.

Laidotuvių direktoriai — Dovydas Gaidas ir Geraldas
Daimid. Tel. 523-0410.

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, IL 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aukštes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

VYTAUTO DIDŽIOJO PRIEŠAIKOS PAVEIKSLO KŪRIMO PRASMĖ

Žymaus lenkų menininko Jono Stykos paveikslas Vytauto Didžiojo priešai originalas atgabentas iš Paryžiaus į Kauną.

Paveikslas, su kurio reproduktoriaus penktiniuose banknotuose jau seniai mūsų piliečiai yra susipažinę, pagaliau, tapo mūsų tautos nuosavybe!

Gilios padėkos užsitarimo Karo muziejaus vadybą. Ne mažesnė padėka ir mūsų atstovams Paryžiuje, sėkmingai baigusiai pirkimo derybas, dar 1930 metais šių žodžių autorius pradėtas.

Išėjimas šio žymaus menininko paveikslas, vaizduojantis vieną mūsų garbiosios praeities momentą, tai didelis indelis mūsų Karo muziejaus lobynui.

Norėdamas mūsų visuomenę kiek painformuoti apie paveikslą sukūrimo istoriją, paduo du J. Stykos dar prieš karą suteiktą pasakalio Petrapilio lenkų kalba leidžiamam laikraščiui "Kraj". (Nr. 10, — leidimo XVIII — 1899 m.). Krajaus korespondentas rašo:

"Jono Stykos dirbtuvėje — ... Ilgai stovėjome tylėdami. Negalėjome atsitraukti nuo beveik baigto, didelio formato paveikslas, kuris žaidė puikioje šviesoje visu savo spalvų turtingumu.

— Dar jo nepavadinai, — pagaliau prabilo menininkas, — bet jis pats save aiškiai vadina. Tai — Vytauto keršto vokiečiams priešais. Nes, kaip tamsta matai, paveikslas svarbiausias vaidmuo paskirtas Vytautui.

Kodėl išrinkau kaip tik šią momentą iš Didžiojo Lietuvos

didvyrio gyvenimo? ... Ne, tai ne aš jį rinkau. Išrinko jį man mūsų "sirdingiausieji" draugai iš Poznanės ir Slezijos. Žiūrėti į tai, kas ten darosi, sunku nepagalvoti apie — Grunvaldą, o kazin — ar Vytautas ties Grunvaldu taip sutriuškintų kryžiuočius, jeigu dėjoje neturėtų jūnystėje matyti vaizdo, kraują ir ugnimi užlieto Kauno...

— Tai tenai, gilumoje, dega Kaunas?

— Taip. Ten, tolimame planedėsiosios paveikslas pusės įvyksta 1302 m. Kauno apsiutimo epilogas... Per visą mėnesį kryžiuočiai, vadovaujami didžiojo magistro Vincerio v. Knapės, stengėsi paimti miestą. Kestutis ir Algirdas kariuomenės perdaug silpnos sudėties ir per valai atvyko, kad galima būtų išgeibėti Vaidoto Kestutaičio didvyriškų Kauno gynėjų. Ir tik iš aplinkinių kalnų jie buvo bėkusių žudynių liudytojai, o senojo Kestutio sūnus, Vytautas, 14 metų jaunuolis, pasiūlė jėmimo ir neapdykto kupinas.

Išskolęs rankas į dangų, iškilmingai prisiekė užpuolikas kerštą. — Štai jis — paveikslas centre — ant balto žirgo. — O čia, šalia, Algirdas, čia nusigriežęs į miestą Kestutis, kurio kairėje klaupia karys, ant kurio skydo šventoji ugnis dega Perkūno garbei; senas žynys, ištiesęs ant ugnies rankas, šaukia dievų kerštą. — Šitam žyniui modeliu man buvo gerbiamas jubilaitas Karolis Bžozovskis.

— O kiti tipai iš kur gauti? Juk, kiek žinau, nebeturime anų laikų paveikslų? ...

— Grafo Benedikto Tiskevio

čiaus Raudondaryk studijavau lietuvių tipus ir tipiškausias išradė Tamso po šiais salmais ir šarvais. Ten pat pasirodė man gerai išuodijoti ir žemaitių arklis, kurie čia maletti, o aprennginti. Šarvus ir t.t. maloniai man suteikė kunigaikščiai. Lūbomirskij muziejus.

— O pats paveikslas, paaiškintas?

— O, tai sena mano sąjona, kurią tik dabar pavyko įaminti.

Jau 1882 m. sukuriamavau to paveikslą pirmąjį skicą. Rinkau kruopščiai studijus ir medžiagą. Nuvykęs pernai Kauną ir pamačius jo apylinkių kalnus — kad žinomai kalnų gražius — galutinai surinkau visą šią šitam Vytautui. Taip, tamsta, pats stovėjau šioje vietoje, kur Vytautas tamsta dabar maitai ir ten atlikan viešosės šikrus.

Kaip matyti, nedaug jau darbo beliko. Kada pamačiusime paveikslą paruošė?

Namui, kad jau buvo mėsos, bus laikus ir iš dirbtuvės išėjusį jį tiesiai į Varsuvą. — Taip baigė Jono Styka savo žodžius.

R. Stalčius

Red. priemonės. Kiek kitaip lig šiol atsimomės J. Stykos paveikslą, ypač dėl Kestutio, kurį tarėme esant prie medžio. Pats paveikslas autorius žodžius dedami, tikimės pamačius to didžio kūrinio žiūrėtojus matyti Kestutį ne prie medžio, bet pat priekyje, kurį kai kas manė esant štai kaip kiti. (Tr.)

— Dekodama visiems, sveikintiems mane švenčių progai, siūniu dienraščio patarnai \$30.

Paulina Yelich, Los Angeles, Calif.

Sirdingai dėkojame už nuolatinę paramą.

— Usuagis, pietinij Argentinoj, sudaryta 300000 kvadratinio radijo klausytojams gaminti.

— Izraelio policija nutarė saugoti savo sportininkus Los Angeles olimpinėse žaidynėse. Nenori, kad būtų išžudyti, kaip buvo padaryta 1972 metais Vokietijoje, Munchene.

Ant piliakalnio senoji vyšnia, apgailinti Lietuvos likimo

Is Klaipėdos krašto padavimų

Netoli Stalupėnų, Katenavoj, yra puošnus kalnas, kuris iš tolo atrodo it koks palocius. Žmonės jį vadina "Aukštuoju" ir su ypatinga pagarba kalbėdavo apie jį. Viršūnėje yra duobė, apaugusi krumeliais. Prie jos stovi sena, labai sena vyšnia. Jei kas ją sužeidžia, ar nukerta, tai iš jos pusak aplinkinių žmonių bėges kraujas.

Audrai pakilus, vyšnia ką tai šnabžda ir skundžiasi. Nuo to laiko, kai šioje apylinkėje nutota kalbėti lietuviškai, vyšnios nusiskundimai tapo garsesni. Kadaiše šioje vietoje stovėjo senovės lietuvių šventovė, krivio ir vaidilutės paimtos nelaisvėn. Tik vienai pasisekė išsprukti.

Grįžusi prie tos šventovės griuvėsių, ji ėmė maldauti Pramžius, kad ją paverstų į kokį medelį ir kad ji pasiliktų šventoje vietoje. Ir ji pavirto į vyšnią. Kai šventieji bandė ją kirsti, tai iš jos pasirodydavo

kraujas ir kirvis toliau neimdavo. Syki keturi kirtikai nugrimzdo į kalno vidurį ir duobė iki šiam laikui pasiliko.

Seni žmonės pasakojo, jog toli vyšnia vėl taps išvaduoja, kuomet aplink ją girdės lietuvių kalba ir šventieji nematydami šventos lietuvių žemės. Vokiečių poetas Becker yra parašęs baladę "Katinavio Mergelė", kurios pradžia skamba sekančiai:

Katinavoj ant kalno stovi Vyšnia aukšta ir gausi,
Kai jos šakos liūdnai šlama,
Tartum sapna regį ji.
Tai artojai klausos tyliai,
Pilni nuotaikos rimtos.
Nes ta vyšnia, tai mergelė
Buvus prie ugnies šventos...

Taigi, ir Klaipėdos krašte yra daug vietų, apie kurias užsiliko legendos ir padavimai apie gražią Lietuvos senovę.

Pumpurais

— Britų spauda prižadėjo nekelti viešumon privačių karališkos šeimos nuotykių.

— Florida, gindama vaisius, vartoja labai nuodingas dujas.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKIMAIM DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMA? GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS Įvairūs Calykal

PUPS ALL BREEDS

A.K.C. "R" & some mixed. By private breeders. Taking Christmas orders now. 395-8967

Miko šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienuose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS patvirtinta "Sūdumos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienu administracijoje.

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to sneeze at.

© 1983 Doway Laboratories, Division of Service, Inc., Lincoln, Nebraska 68501.

and PLEASE make people more careful

— Zimbabvės premjeras su mažino ministerių skaičių.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turku Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sūdingai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir talsome visų rūšių stogus. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 or 737-1717

A. T V E R A S Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2546 West 69th Street Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5959

M. E I M K U S Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance Good service/Good price F. Zapalis, Agent 3208½ W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642 - 424-8654

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2849 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

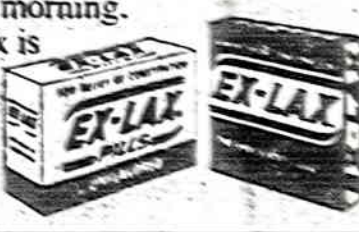
ADVOKATU DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą. 4606 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

Aleksas Ambrose, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžios Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čeki:

Naujienu, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly! High Interest Rates Paid on Savings Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REASONABLE DOWN PAYMENT FOR YOUR NEW HOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608 Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747 HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1 SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienuose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., bečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608